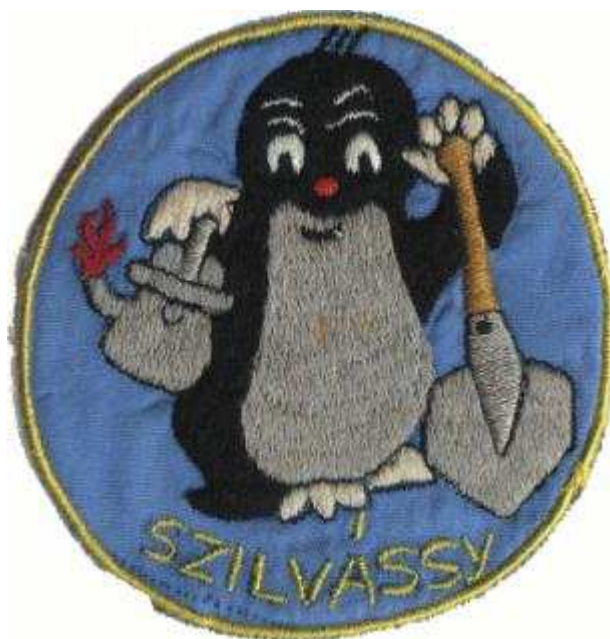

EVEREST TREK SPORT CLUB

Szilvássy Andor barlangkutató csoport

1999. évi

JELENTÉSE

Tartalom

1. A csoport múltja és jelene

2. Évközbeleni tevékenység

3. Nyári tábor

4. Mellékletek

1. Csoportunk múltja és jelene

Csoportunk a 50-es évek óta létezik. Jelenlegi nevét 1974-ben kapta. Névadónk Szilvássy Andor és öccse Szilvássy Gyula a déli Bükk és a Pénzpataki rendszer lelkes kutatója volt. Pénzpaták megfestésével először mutatták ki az összefüggést a Sály-latorúti forrással. A rendszerbe nem sikerült bejutniuk, ám lelkesedésükkel példát mutattak az utánuk jövőknek. Fő kutatási területünk Répáshuta és környéke. Itt is a Békás víznyelő, Koporsós víznyelő, 3 km-es barlang.

A csoport több egyesület neve alatt működött. Így először a Pénzügyőr SE, majd a Ganz Mávag színeiben kutatta a Szilvássyék által kimutatott rendszert. Először Latorút felől próbálták eleink bejutni, de a forrásfoglalás miatt a kutatásokat abba kellett hagyni. Ekkor kezdték kutatni az 50-es évek vége óta ismert Békás víznyelót. Emellett jutott idő olyan kitérőkre, mint a Poros barlang kutatása, ahonnan ősember nyomok kerültek elő, így a következő év nyarán Dr. Jánosi Dénes professzor irányítása mellett folytatták a kutatást. Jégkorszaki apró emlősök csontjait, és egy agancsból készült baltát találtak. Később az OSC, majd az USE égisze alatt működött. Ekkor találtuk meg a Palota barlangcsoportot. Az OSC-ben megalapozott technikai háttér, a kitört nézeteltérések eredményeképpen, elveszett.

A 76-79 közötti kutatások jellemző adata, hogy a Koporsóból közel 80-90 köbméter, míg a sokkal nehezebben bontható Békásból 10-12 köbméter anyagot termeltünk ki, jórészt kézi erővel. A megkezdett nagyszabású feltárások a kemény és lelkes mag katonai behívása miatt abbamaradtak. 81-85 között több kísérlet történt a csoport tevékenységének a régi szintre történő visszaállítására. 81-ben a régóta ismert, de szűkössége miatt járhatatlannak ítélt oldalág (Békás) kimászásával újabb kb. 20 méterrel sikerült az ismert járatok hosszát tovább nyújtani. Ekkor egyesült a miskolci Hermann csoporttal. Sajnos ez az együttműködés eredményt nem hozott, csak a felszerelés további fogyását eredményezte. 85-től a csoport csak vegetált, mivel az aktív tagok családalapítási törekvéseiket helyezték előtérbe.

98-tól újra felélénkült a csoport. Visszatértek régi tagjaink, hogy immár felnőtt fejjel folytassuk a megkezdett munkákat. Ennek eredménye, hogy kértünk és kaptunk kutatási engedélyt a Répáshuta mellett található Békás víznyelő barlangra. Mivel csoportunk nem végez ipari alpin tevékenységet, így csak szponzorok segítségére támaszkodhatunk (a saját zsebünkön kívül). Az anyagi nehézségek ellenére sikeres nyári tábort szerveztünk. Ebben nagy segítségünkre volt a Julius-Meinl és a Cereol Rt. akik adományokkal segítették terveink megvalósítását. Emellett egyéb túrákat is szerveztünk, részt vettünk a különböző rendezvényeken. A lehetőségeink szerint felvettük a kapcsolatot más csoportokkal. Ennek keretében jelentős műszaki támogatást nyújtottunk a Kardos László vezette csoport kálmánréti kutatótáborához.

2. Évközbeleni tevékenység

Az évközbeleni túráink alapvető célja, a tagok erőnlétének fejlesztése, gyakorlati ismereteinek a felújítása. Ennek érdekében főleg gyakorló túrákat szerveztünk.

Ennek keretében jártunk a Pilis barlangban, a Hétlyuk zsombolyban, a Ferenchegy barlangban, a Baradla barlangban és a Béke barlangban. Gyalogos túrák szervezésével ismerkedtünk új társainkkal, felmértük erőnlétüket.

Több hétvégét töltöttünk kutatási területünkön, amely Répáshutától délre, a Balla-völgy és Csúnya-völgy találkozásánál, az út mellett található Békás víznyelő. Ennek a kutatására szerveztük nyári táborunkat is. Ellenőriztük a szivárgó vizet, megépítettük a nyári táborban használt csörlőállást.

Kísérletet tettünk a patak vizének bevezetésével a nyelőképeség meghatározására. Sajnos ez nem vezetett eredményre, a lyuk nem nyeli jelentős mértékben a vizet. Ennek eredménye a nyári feltöltődés, ami nyári táborunk végén utunkat állta. Sikeres nyári táborunk részletei a következő fejezetben.

A Kardos László által augusztus 20-án Kálmánréten szervezett táborban teljes technikai felszerelésünkkel vettünk részt. Ennek során (a magunk részére) bizonyítottuk az általunk kifejlesztett rendszer működőképességét, és az adott feladathoz alkalmazhatóságát. Itt fejlesztettük tovább technológiánkat. Ezzel sikerült egy 80 %-ában automata rendszert kifejleszteni. Ennek során az igazi fizikai munka csak a hordozóedény megtöltése.

Az ősz során többször ellenőriztük a vízszivárgást, próbabontást végeztünk a legmélyebb ponton, és ismételten felmértük a barlang járható részeit, valamint terepbejárást végeztünk a környéken. Ennek során pontosítottuk a Palota barlangcsoport helyét.

Részt vettünk a Barlangjárók Országos Találkozóján és a Barlangkutatók Szakmai Találkozóján.

Az év zárásaként egy három napos túrát szerveztünk, melynek keretében jártunk a Kossuth, Vass Imre és Rákóczi barlangokban.

Mivel minden csoporttag dolgozik, így elég nehéz volt a túrákat egyeztetni.

**A lehetőségekhez képest az alábbi túrákat sikerült összehozni:
(A többnapos túrákon az indulási nap nem szerepel)**

hová	fő	nap
Szilveszter (Bakony, gyalogtúra)	7	4
Edző túra, Hétlyuk zsomboly	3	1
Pilis bg.	6	1
Gyalogtúra Börzsöny	5	1
Ferenchegyi bg.	4	1
Edzőtúra Hétlyuk zsomboly	4	1
Gyalogtúra Pilis hegység	6	1
Répáshuta előkészítés	7	2
Ferenchegyi bg.	6	1
Kálmánrét, Répás felmérés	5	2
Aggtelek nyílt napok	3	2
Répáshuta ellenőrzés	5	2
Barlangos találkozó	4	2
Nyári tábor	10	16
Kálmánrét segítség	3	5
Répáshuta vízszint mérés	1	1
Répáshuta terepbejárás	3	3
Pilis gyalogtúra	2	2
Szakmai Napok	2	2
Répáshuta terepbejárás	4	2
Répáshuta barlang felmérés	4	2
Vass Imre, Esztramos, Kossuth bg.	7	3

túrák száma: 22
túranapok száma: 57
átlagos létszám: 7

3. nyári tábor

A nyári tábort a Július _Meinl és a Cereol Rt. segítségével 1999. július 14-től augusztus 1-ig tartottuk meg az Észak Erdő Rt. által térítésmentesen átengedett területen.

A tábort a BNP és az Észak Erdő Rt. Répáshutai Igazgatóságával egyeztetett helyen és időben tartottuk. A keletkezett szemetet, hulladékot eltávolítottuk. Az általunk épített ideiglenes építményeket elbontottuk, a megállapodás szerint. A BNP által épített ajtót lefestettük (korrózióvédelem). Sajnos a lezárás módja nem kedvez a feltárási munkáknak. Emiatt megkeressük a nemzeti park illetékesét.

FELADATOK:

- 1. A kutatások abbahagyása óta behullott törmelék eltávolítása**
- 2. Az óvóhelytől a végpont felé szintsüllyesztés**
- 3. Térképezés**

Az 1-es feladatot sikeresen elvégeztük. A tavaszi és nyári jelentős mennyiségű csapadék miatt a völgyben időszakosan- és nyárra elapadó- Balla-patak a völgy teljes hosszában aktív volt. Emiatt a barlangba beszivárgó jelentős mennyiségű vizet a nyelő nem volt képes elvezetni. Így az összegyűlt víz miatt a további munkák abbamaradtak. A tábor ideje alatt a vízszint folyamatosan emelkedett. A vízszint süllyedése csak az utolsó előtti napon kezdődött meg. Sajnos azt nem sikerült megállapítani, hogy ez a beszivárgás csökkenése, vagy a nyelőképeség emelkedése miatt következett be.

A nyelő adottságai miatt, a kitermelt anyag kiszállításához zsákokat használtunk. Az alkalmazott technológia és új bontási rendszer segítségével igen jelentős mennyiséget sikerült kitermelni. A bontási munkák során továbbfejlesztettük a kezdéskor csak megálmodott, ám a helyszínen megvalósított és továbbfejlesztett rendszert. A tábor során kidolgoztunk egy olyan eljárást is, ami a kiszállító zsákok megtöltését is gépesítette. A kitermelt mennyiség (12 köbméter) igen jelentős. A kitermelt anyagot a BNP-vel egyeztetett helyen deponáltuk. A barlang szájának szűk mérete szab határt a kihúzható mennyiségnek. További nehézség volt, hogy az aggregátort és a villamos rendszert naponta kellett kiépíteni és elbontani, mivel a létszám szűkösége miatt nem volt lehetőség az éjszakai őrzésre.

A bontás során a barlang jelenlegi végpontját nem sikerült bontani,

mivel víz alatt volt. A munkákat a korábban elhanyagolt teljes keresztmetszet bontásával kezdtük. Ennek során kb. 10! köbméter agyagot és követ szedtünk ki. Ezzel nagyjából sikerült visszaállítani a 78-as állapotot. A további munkánkat nehezítette az, hogy elértük a törmelékes réteget. Itt a továbbiakban nem alkalmazhattuk az „automata” töltő rendszert, át kellett állni a kézi munkára. A további munkavégzést a víz szintjének elérése akadályozta meg. Szerencsére ez a tábor utolsó előtti napján történt.

Mivel elértük azt a szintet ahol a kövek „többségben” vannak, ez roppant biztató a továbbiakra, sajnos azt nem lehet prognosztizálni, mennyi van hátra.

A végzett munkákról és a kiépített rendszer működéséről videofilmet készítettünk.

A 2. pontban meghatározott feladatot a víz miatt nem tudtuk teljesíteni. A térképezés „nemes” feladata is ezért maradt el.

Tevékenységünk napi bontásban

- 14-16 Felszerelés egy részének felszállítása, tábor kialakítása
- 17 Csörlőállás, vezetópálya, villanyvilágítás, telefon kiépítése
- 18 Próbaüzem, termelés megkezdése kézi erővel
- 19 Zsáktöltő üzembeállítás, termelés
- 20 Kitermelés
- 21 Pihenőnap, táborrendezés, karbantartás
- 22 Kitermelés
- 23 Esőnap, rövidített műszakban zsákok megtöltése és deponálása kiemelés nélkül
- 24-29 A deponált zsákok kiemelése, termelés a köves réteg miatt csak kézi erővel
- 30 A kiépített rendszer teljes bontása, a nyelő környékének „tereprendezése”
- 31 Felszerelés karbantartás, tábori építmények elbontása
- 1 Csomagolás, hazautazás

A tábor összességében eredményes volt, kitűzött elsődleges célunkat elértük, a behullott kitöltődést sikeresen eltávolítottuk.

A bontás során fosszilis csontot, maradványt nem találtunk. A kiemelt „leletanyag” csupán a kutatások leállása, azaz 78-óta bedobált szemét és fatörmelék, illetve a korábbi kutatások során bekerült faanyag.

MELLÉKLETEK

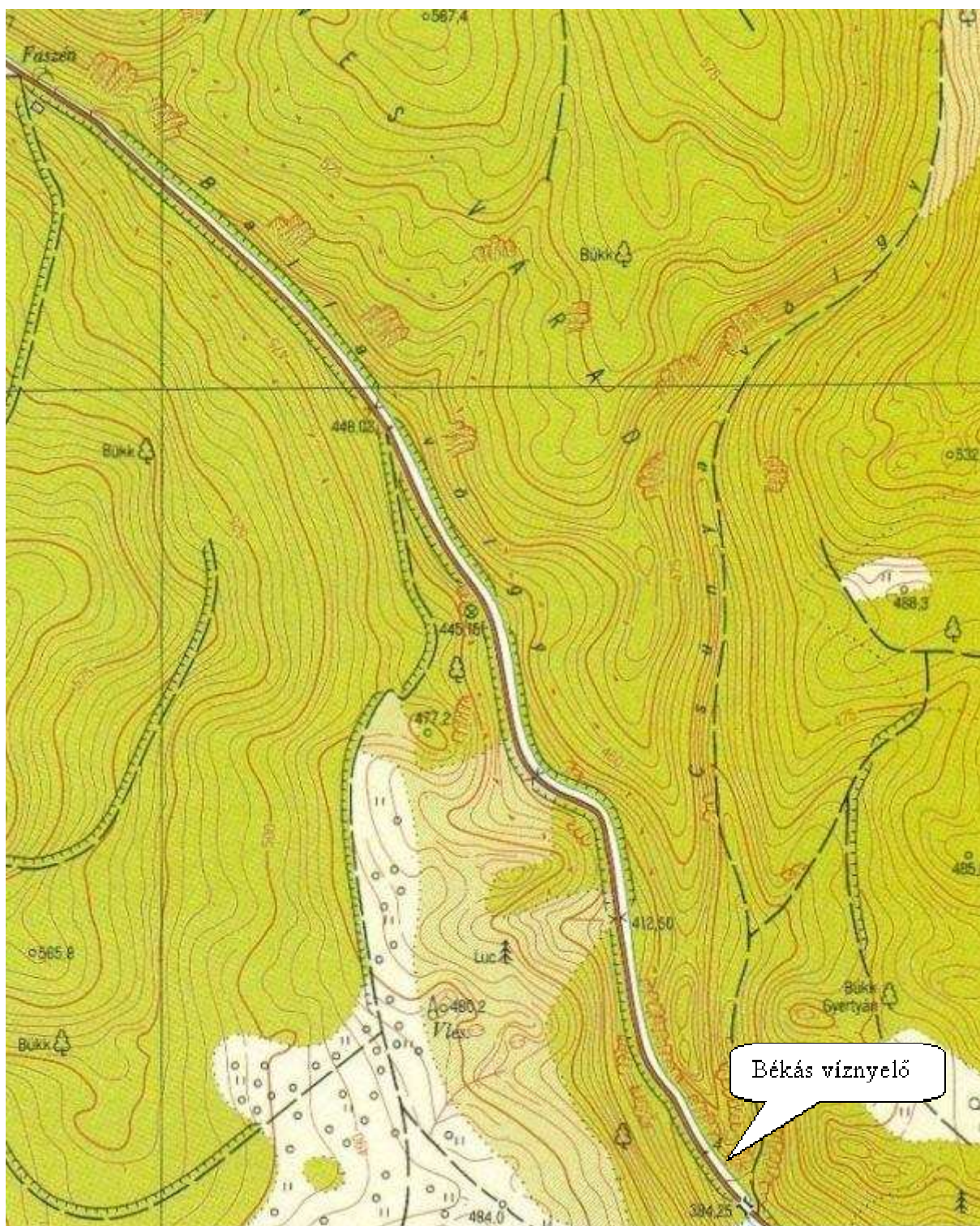
1. Kutatási terület

2. Kimutatások a nyári táborról

3. Fotók

Térkép-vázlat

GPS koordináták:
N 48° 02,071
E 20° 32,687
X 761664
Y 300060
Z 395

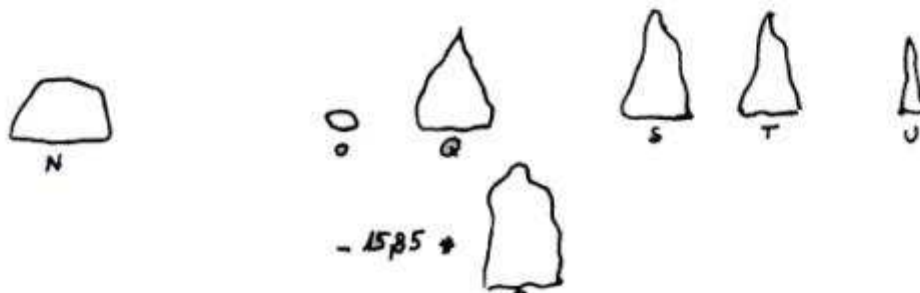
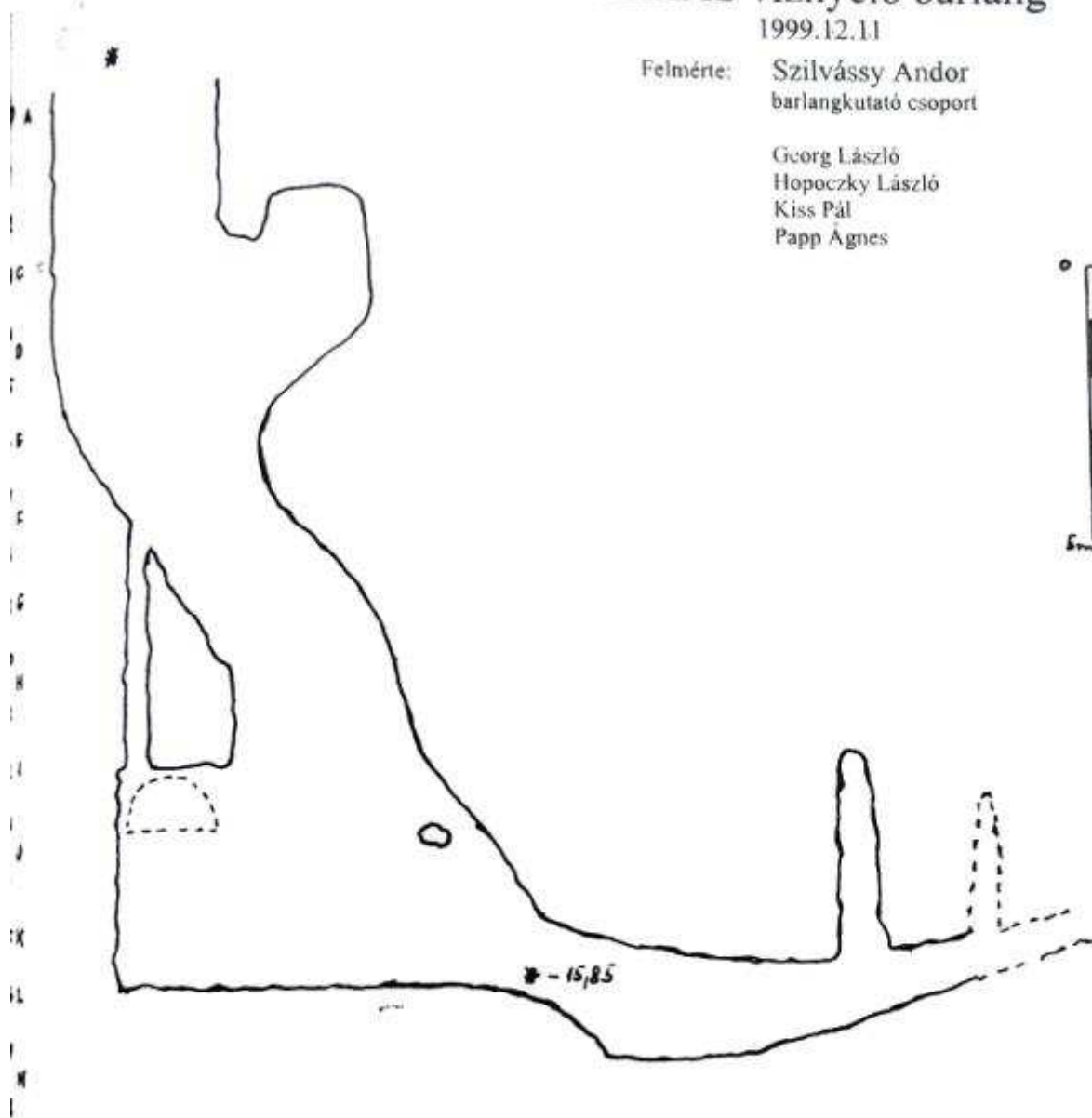
Kataszteri szám:
5381-29

BÉKÁS víznyelő barlang

1999.12.11

Felmérte: Szilvássy Andor
barlangkutató csoport

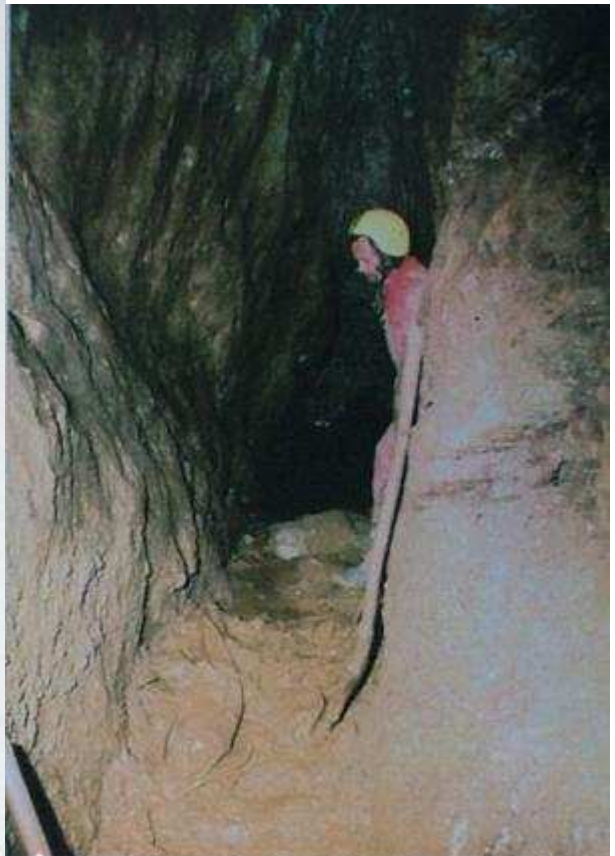
Georg László
Hopoczky László
Kiss Pál
Papp Ágnes

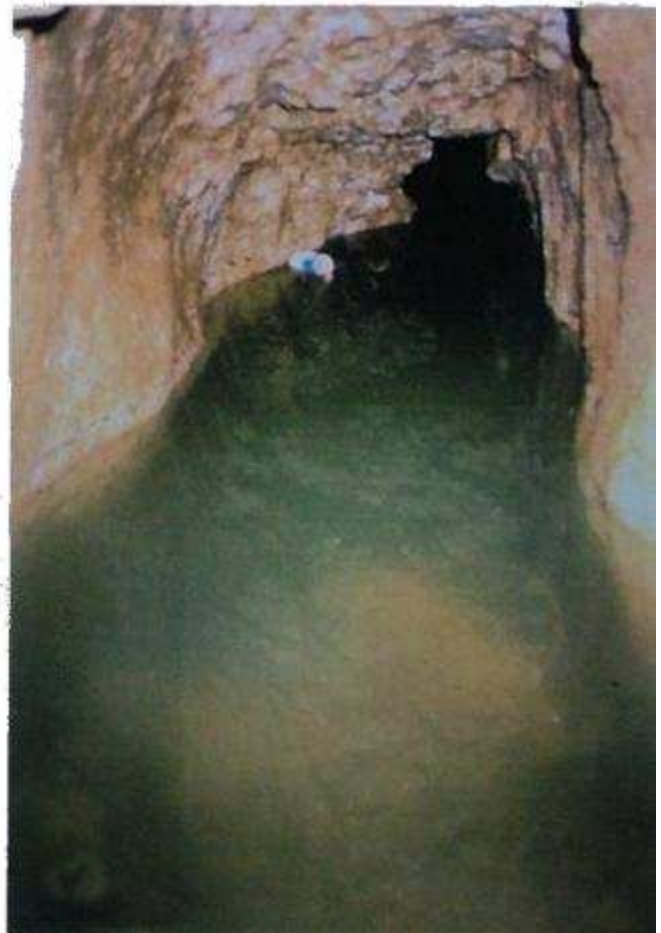
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

A barlang végpontja a kutatások megkezdése előtt

a tábor végén elértük a vízszintet

vizzel elöntött járatszakas

Sátortábor

A tábor központja

csoportvezetőség